

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 15.6.2006
COM(2006) 302 végleges

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE
A TANÁCSNAK ÉS AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK**

az EU erdészeti cselekvési tervéről

{SEC(2006) 748}

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE A TANÁCSNAK ÉS AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK

az EU erdészeti cselekvési tervéről

1. BEVEZETÉS

Ezen közleménnyel a Bizottság eleget tesz a Tanács kérésének¹, hogy 2006-ban tegye közzé az EU erdészeti cselekvési tervét. A cselekvési terv a tagállamokkal szoros együttműködésben és az érintettekkel konzultálva készült. Figyelembe veszi az EU erdészeti stratégiájának végrehajtásáról közzétett európai parlamenti jelentést, valamint az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága kapcsolódó jelentéseit. A közleményhez csatolt bizottsági személyzeti munkadokumentum áttekintést nyújt az előkészítési folyamatról.

2. ÁLTALÁNOS ALAPELVEK ÉS CÉLKITŰZÉSEK

Általános alapelvek

Az Európai Unió erdészeti stratégiájáról szóló, 1998. december 15-i tanácsi állásfoglalás² alapján a cselekvési terv keretet biztosít az erdővel kapcsolatos közösségi és tagállami szintű tevékenységek számára, és előmozdítja a közösségi kezdeményezések és a tagállami erdészeti politikák összehangolását.

Az EU erdészeti cselekvési tervének általános célkitűzése a fenntartható erdőgazdálkodás és az erdők multifunkcionális szerepének támogatása és erősítése. A cselekvési terv a következő elveken alapul:

- nemzeti erdészeti programok, amelyek megfelelő keretet biztosítanak az erdőkkel kapcsolatos nemzetközi vállalások teljesítéséhez;
- az erdészeti politikával kapcsolatban felmerülő globális és ágazatközi kérdések egyre nagyobb jelentősége, ami a koherencia és az együttműködés erősítését igényli;
- az EU-s erdészeti ágazat versenyképességének erősítése, és az EU területén található erdők megfelelő kezelése;
- a szubszidiaritás elvének tiszteletben tartása.

Figyelembe véve az EU területén található erdők természeti, társadalmi, gazdasági és kulturális szerepének eltéréseit és a tulajdonjogi rendszerek közötti különbségeket, a cselekvési terv abból indul ki, hogy a különböző erdőtípusokra eltérő szemléletmódot

¹ A Tanács következtetései egy Európai Unió erdészeti cselekvési tervéről, a Mezőgazdasági és Halászati Tanács 2662. ülése. 2005. május 30–31.

² HL C 56., 1999.2.26.

és kezdeményezéseket kell kidolgozni. Hangsúlyozza az erdőtulajdonosok fontos szerepét a fenntartható európai uniós erdőgazdálkodásban.

A cselekvési terv hozzá kíván járulni a megújult lisszaboni stratégia növekedésre és foglalkoztatásra, illetve a göteborgi menetrend fenntartható fejlődésre vonatkozó célkitűzéseinek valóra váltásához. A cselekvési tervet egy további, az EU erdőre épülő ágazatainak versenyképességéről szóló, jelenleg előkészületben lévő közlemény követi majd.

Célkitűzések

Az EU erdészeti cselekvési tervének előkészítése során a Bizottság és a tagállamok közös elképzeléseket alakítottak ki az erdőgazdálkodásról, illetve az erdők és az erdészet modern társadalomban betöltött szerepéről.

Erdők a társadalomért: hosszú távú, multifunkcionális erdészet, amely kielégíti a társadalom aktuális és jövőbeni igényeit, és lehetővé teszi az erdőkhöz kapcsolódó életformák javítását.

A multifunkcionális erdészet gazdasági, környezeti, társadalmi és kulturális téren is előnyökkel jár. Megújuló és környezetkímélő nyersanyagot biztosít, és fontos szerepet játszik az európai gazdasági fejlődésben, foglalkoztatásban és prosperitásban, különösen a vidéki térségekben. Az erdők hozzájárulnak életünk minőségének javulásához, kellemes lakókörnyezetet és rekreációs lehetőségeket biztosítanak, fontos egészségmegőrző szerepük van, valamint fenntartják és javítják a környezet rekreációs és ökológiai értékét. Meg kell őrizni az erdők szellemi és kulturális örökségét.

A fent vázolt elképzeléssel összhangban a cselekvési terv négy fő célkitűzése a következő:

- a versenyképesség hosszú távú javítása;
- a környezet javítása és megóvása;
- hozzájárulás az életminőség javításához;
- az együttműködés és a kommunikáció erősítése.

Az öt évre (2007–2011) szóló cselekvési terv olyan kulcstevékenységeket javasol, amelyeket a Bizottságnak a tagállamokkal közösen kell végrehajtania. A cselekvési terv olyan további tevékenységeket is meghatároz, amelyeket a tagállamok, saját egyedi körülményeiknek megfelelően és prioritásaik szerint a meglévő közösségi eszközök támogatásával elvégezhetnek, bár ehhez nemzeti eszközök igénybevételére szorulhatnak.

3. TEVÉKENYSÉGEK

3.1. A versenyképesség hosszú távú javítása

Célkitűzés: Az erdészeti ágazat hosszú távú versenyképességének javítása és az erdőkhöz kapcsolódó termékek és szolgáltatások fenntartható használatának előmozdítása.

Az erdészeti ágazat versenyképessége nélkülözhetetlen alapfeltétel ahhoz, hogy a fenntartható erdőgazdálkodás által kínált sokrétű társadalmi előnyök kihasználhatóak legyenek. Az erdészeti ágazatban a megújuló nyersanyagforrásnak köszönhetően számos lehetőség kínálkozik minőségi és nagy hozzáadott értékű, a társadalom változó és egyre növekvő igényeit kielégítő termékek és szolgáltatások fejlesztésére. Egy erős és dinamikus, a globális változásokra reagálni képes ágazat kialakulásához kutatásra és technológiafejlesztésre, diverzifikációra, innovációra, a munkahelyek minőségének javítását és a humántőke fejlődését célzó befektetésekre van szükség.

1. kulcstevékenység: a globalizáció által az EU erdészeti ágazatának gazdasági életképességére és versenyképességére gyakorolt hatások vizsgálata

A **Bizottság** megvizsgálja a globalizáció által az EU erdészeti ágazatának versenyképességére gyakorolt hatásokat, aminek alapján azonosítani lehet majd az európai uniós erdészeti ágazatban zajló folyamatokat befolyásoló fő tényezőket. A vizsgálat eredményei alapot szolgáltathatnak az ágazat versenyképességének és gazdasági életképességének erősítését célzó további lépésekről folytatandó megbeszélésekhez.

2. kulcstevékenység: a kutatás és a technológiafejlesztés ösztönzése az erdészeti ágazat versenyképességének növelése érdekében

A kutatás és a technológiafejlesztés létfontosságú az EU erdészeti ágazatának fenntartható fejlődése szempontjából.

A **Bizottság** a hetedik kutatási keretprogramban³ továbbra is támogatni fogja az erdészettel kapcsolatos kutatást és technológiafejlesztést.

A **Bizottság** és a **tagállamok** továbbra is bátorítják az erdőre épülő ágazatokkal foglalkozó technológiai platform munkáját. A Bizottság szorosan nyomon követi a platform által készített stratégiai kutatási menetrend végrehajtását. A tagállamok kutatási célokra az ERFA⁴ által kínált lehetőségeket is igénybe vehetik egyedi projektek megvalósításához.

A **Bizottság** megvizsgálja egy erdészettel foglalkozó közösségi tudományos fórum létrehozásának lehetőségét annak érdekében, hogy a tudományos és a politikai szempontok közelebb kerüljenek egymáshoz. E tekintetben, első lépésként a Bizottság 2007-ben egy munkaértekezletet szervez a közösségi intézkedések megvitatására.

³ COM(2005) 119 végleges.

⁴ Európai Regionális Fejlesztési Alap.

3. kulcstevékenység: a nem faalapú erdei termékek és szolgáltatások értékére és forgalmazására vonatkozó tapasztalatok megosztása és elemzése

Az erdők számos olyan funkciót látnak el, amelyek nem jelennek meg közvetlenül a forgalomba hozott fa- és nem faalapú termékek árában. Számszerűsíteni kell az erdők teljes értékét és az általuk betöltött funkciókat, és kompenzációs eszközöket kell kialakítani és alkalmazni a nem piaci termékek és szolgáltatások esetében.

A **Bizottság** javasolni fogja az Erdészeti Állandó Bizottságnak, hogy hozzon létre eseti munkacsoportot a nem piaci termékek és szolgáltatások értékelési és kompenzációs rendszerére vonatkozó tapasztalatok számbavételére. A **Bizottság** feladata a tapasztalatcsere támogatása lesz. A **tagállamok** aktívan részt vesznek a tapasztalatcsereben.

A **tagállamok** támogatják az erdei termékek és szolgáltatások értékelésére, kompenzációjára és innovatív forgalmazására vonatkozó kutatásokat és kísérleti projekteket, amelyekre az EMVA⁵, a LIFE+ eszköz⁶, a hetedik kutatási keretprogram és az innovációs keretprogram „Intelligens energia – Európa” programja⁷ támogatást nyújthat.

4. kulcstevékenység: az erdei biomassza felhasználásának támogatása az energiatermelésben

A fa energiaforrásként való felhasználása révén, a fosszilis tüzelőanyagok kiváltásával enyhíteni lehetne az éghajlatváltozás hatásait, az energia területén növelni lehetne Európa önellátó képességét, javítani lehetne az energiaellátás biztonságán, és a vidéki térségek számára munkalehetőségeket lehetne teremteni.

Az **Erdészeti Állandó Bizottság** támogatni fogja a biomasszára vonatkozó cselekvési terv⁸ végrehajtását, különösen a pelleték és aprítékok piacának fejlesztése és az erdőtulajdonosoknak az új energetikai alapanyagok előállítására vonatkozó lehetőségeiről való tájékoztatása tekintetében.

A **Bizottság** előmozdítja a kis értékű faanyag, a kisméretű faanyag és a vágási hulladék energiatermelési célra történő felhasználásának elemzését és a megszerzett tapasztalatok terjesztését. A **tagállamok** felmérnek faanyag- és vágásihulladék-készletüket és ennek a nemzeti és regionális energiatermelésben való felhasználási lehetőségeit, hogy a fa energiaforrásként való felhasználásának előmozdítására további intézkedéseket lehessen meghatározni. A szükséges forrásokat a hetedik kutatási keretprogram és az innovációs keretprogram „Intelligens energia – Európa” programja biztosítja.

A **Bizottság** a hetedik kutatási keretprogram Együttműködés egyedi programjának energiával foglalkozó részében továbbra is támogatja az erdei erőforrásokon alapuló hőtermeléssel, hűtéssel, villamosenergia-termeléssel és üzemanyag⁹-előállítással kapcsolatos kutatást és technológiafejlesztést, és ösztönzi a bioüzemanyag-

⁵ A Tanács 1290/2005/EK rendelete (HL L 209., 2005.8.11.)

⁶ COM(2004) 621 végleges.

⁷ COM(2005) 121 végleges

⁸ COM(2005) 628 végleges.

⁹ COM(2006) 34 végleges.

technológiákkal foglalkozó platform létrehozását és támogatja a platform kutatási menetrendjének a hetedik keretprogramon belül történő végrehajtását.

5. kulcstevékenység: az erdőtulajdonosok közötti együttműködés erősítése és az erdészeti oktatás és szakképzés javítása

A tulajdonszerkezet átalakulásának, valamint a mezőgazdasággal nem foglalkozó erdőtulajdonosok növekvő arányának köszönhetően egyre több az olyan tulajdonos, aki nem rendelkezik megfelelő tudással és kapacitással a fenntartható erdőgazdálkodás tekintetében. A magántulajdonban lévő erdőgazdaságok elaprózódása további nehézségekhez és az erdőgazdálkodásban magasabb költségekhez vezethet, mivel csökken a fa mobilizálásának lehetősége, és romlanak az erdészeti szolgáltatások feltételei. Ugyanakkor jól képzett és alkalmazkodóképes munkaerőre is szükség van.

A fent említettek figyelembevételével a **tagállamok** támogatni fogják az erdőtulajdonosok és az erdészeti dolgozók szakképzését és oktatását. A **tagállamok** támogatni fogják továbbá az erdőtulajdonosokat és egyesületeiket kiszolgáló tanácsadó szolgáltatások létrehozását is. Ezek a szolgáltatások nagymértékben hozzájárulnak új, piacorientált megoldások kialakulásához, a fenntartható gazdálkodás gyakorlatára vonatkozó információk megosztásához, és bővítik az erdőtulajdonosok ismereteit a biodiverzitás javítása, illetve az élőhelyek helyreállítása tekintetében. A **Bizottság** és a **tagállamok** megosztják egymással tapasztalataikat és a bevált gyakorlati megoldásokra vonatkozó információikat, és keresik a módját, miként lehet a piacot minél több ipari felhasználásra szánt fával ellátni. Az EMVA, valamint az oktatás és a képzés területével foglalkozó közösségi eszközök lehetőséget biztosítanak a kapcsolódó tevékenységek támogatására.

Az erdészeti ágazat versenyképességének és gazdasági életképességének erősítése érdekében, a saját prioritásaik szabta keretek között a **tagállamok** emellett:

- előmozdíthatják az erdőtulajdonosok, az ipar és a harmadik felek közötti együttműködést új termékek, feldolgozási eljárások, technológiák és piacok kialakításában;
- beruházásokat ösztönözhetnek az erdők gazdasági értékének emelése érdekében;
- támogathatják az erdőtulajdonosok társulásainak létrehozását és fejlesztését.

3.2. A környezet javítása és megóvása

Célkitűzés: Az erdei ökológiai rendszerek biológiai sokféleségének, szénmegkötésének, integritásának, egészségességének és rugalmasságának fenntartása és megfelelő javítása különböző földrajzi szinteken.

A termelési kapacitás, a rugalmasság és a biológiai sokféleség fenntartása az egészséges erdei ökoszisztéma biztosításának legfontosabb eszköze. Ezek fenntartása egyben az egészséges társadalom és gazdaság szempontjából is nélkülözhetetlen.

Az erdők fontos szerepet töltenek be a fenntartható fejlődésre vonatkozó göteborgi közösségi célkitűzések, a hatodik közösségi környezetvédelmi cselekvési

programban meghatározott célok, valamint a kapcsolódó tematikus stratégiák valóra váltásában.

6. kulcstevékenység: az éghajlatváltozás hatásainak enyhítése terén az EU által az ENSZ éghajlatváltozásról szóló keretegyezményében¹⁰ és a Kiotói Jegyzőkönyvben vállalt kötelezettségek teljesítésének elősegítése és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás támogatása

Az erdők lekötik a szén-dioxidot, és megújuló és környezetkímélő nyersanyagot és energiaforrást biztosíthatnak. Az üvegházhatást okozó gázok világszintű kibocsátásának mintegy 25%-áért azonban a földhasználatban tapasztalható változások felelősek – elsősorban a trópusi erdők irtása¹¹.

A **Bizottság**, az Erdészeti Állandó Bizottsággal közösen meg vizsgálja, miként lehet összehangoltabb módon eleget tenni a Kiotói Jegyzőkönyv 3.3. és 3.4. cikkében vállalt kötelezettségeknek¹², többek között a földhasználatban beálló változások bejelentésével és az erdőgazdálkodással összefüggésben.

Az éghajlatváltozás hatásainak enyhítéséről folytatott megbeszélések eredményesebbé tétele érdekében a **Bizottság** egyszerűsíteni fogja az Erdészeti Állandó Bizottság és az EU szén-dioxid-megkötéssel foglalkozó szakértői csoportja¹³ közötti információcserét. Olyan intézkedések előkészítésére is sor kerül, amelyek a világméretű erdőpusztulás visszaszorítására és az éghajlatváltozással kapcsolatos 2012 utáni vállalásokra irányulnak.

A **Bizottság** továbbra is támogatni fogja az éghajlatváltozás hatásaival, illetve az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással kapcsolatos kutatásokat, képzéseket és vizsgálatokat.

Kívánatos volna, ha a **tagállamok** elemeznék az éghajlatváltozás hatásait, figyelemfelkeltő kampányokat indítanának, megosztanák egymással tapasztalataikat, és támogatnák az éghajlatváltozás hatásainak enyhítésére, illetve az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra irányuló erőfeszítéseket.

7. kulcstevékenység: hozzájárulás a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, a 2010-re és az azt követő időszakra vonatkozó felülvizsgált közösségi célkitűzések megvalósításához¹⁴

Mivel az EU-ban a biodiverzitás jelentős veszteségeket szenvedett és továbbra is romlik, a biológiai sokféleség csökkenésének megállítására vonatkozó célkitűzés teljesítése érdekében közösségi és tagállami szinten egyaránt haladéktalanul fel kell lépni az élőhelyek és a természetes ökológiai rendszerek helyreállítására.

A Bizottság az Erdészeti Állandó Bizottság számára a következő lépéseket javasolja:

¹⁰ UNFCCC (UN Framework Convention on Climate Change)

¹¹ COM(2005) 35 végleges.

¹² Erdőtelepítés, újraerdősítés, erdőpusztulás és erdőgazdálkodás.

¹³ Ez a csoport foglalkozik a földhasználatról, a földhasználatban tapasztalható változásokról és az erdészetről szóló megbeszélésekkel az ENSZ éghajlatváltozásról szóló keretegyezményének ülésein.

¹⁴ COM(2006) 216 végleges. „A biodiverzitás csökkenésének megállítása 2010-ig és azon túl”.

- támogassa a Natura 2000 erdőterületeken való végrehajtásával kapcsolatos tapasztalatcserét;
- fontolja meg, hogy az erdők biológiai sokféleségének figyelemmel kísérése kísérletként szolgálhat az EU biodiverzitási mutatói kapcsán tett erőfeszítések keretében¹⁵;
- fontolja meg az erdők elaprózódásának, valamint az erdők terjeszkedése által a biodiverzitásra gyakorolt hatások figyelemmel kísérését;
- értékelje az emberi tevékenység által nem érintett erdővel borított területekre vonatkozó információkat és tudományos kutatásokat, és határozza meg az ilyen erdős területek védelméhez szükséges eszközöket;
- kövesse az ENSZ biológia sokféleségéről szóló egyezményének¹⁶ és más, az erdei biodiverzitásra vonatkozó határozatok végrehajtását.

A **Bizottság** rendszeres időközönként közös ülést szervez az EU erdőkkel és természetvel foglalkozó igazgatói számára, és támogatja az erdészeti közigazgatási szervek aktív részvételét a természet védelmére vonatkozó közösségi jogszabályok végrehajtásával kapcsolatos tagállamok közötti információcserében („GreenEnforce hálózat”).

8. kulcstevékenység: európai erdészeti megfigyelőrendszer kiépítése

A Forest Focus¹⁷ megfigyelési rendszer csak 2006-ig működik. A 2007 és 2013 közötti időszakban az új LIFE+ pénzügyi eszköz keretében nyílik lehetőség EU-szintű környezeti megfigyelőrendszer támogatására.

A Bizottság és a tagállamok által a nemzetközi megállapodásokban vállalt kötelezettségek teljesítése, illetőleg a Natura 2000, a vízvédelmi keretirányelv, a növény-egészségügyi irányelv és egyéb közösségi irányelvek végrehajtása érdekében harmonizált információkat kell előállítani az erdőkre vonatkozóan.

A **Bizottság** a **tagállamokkal** és az érintett nemzetközi szervezetekkel közösen erőfeszítéseket tesz egy európai erdészeti megfigyelőrendszer létrehozása érdekében, amely a már meglévő erdészeti adatbázisokat és megfigyelőrendszereket használja fel. A tudományos és szakpolitikai célú adatgyűjtés érdekeit legcélravezetőbben egy, már létező és hamarosan rendelkezésre álló¹⁸ adatgyűjtési rendszereken, valamint a tagállamok, a Bizottság (Közös Kutatóközpont, Eurostat¹⁹), az EKÜ²⁰ és nemzetközi szervezetek (pl. ENSZ EGB²¹, FAO²²) szakértelmén alapuló koherens rendszer létrehozása elégíti ki. A Közös Kutatóközpont egy európai erdészeti adatbázist hoz

¹⁵ „Streaming European 2010 Biodiversity Indicators” folyamat az Európai Környezetvédelmi Ügynökség és az ENSZ környezetvédelmi programja részvételével.

¹⁶ CBD (UN Convention on Biological Diversity)

¹⁷ A 2152/2003/EK rendelet (HL L 324., 2003.12.11.).

¹⁸ Az EU két kezdeményezést dolgozott ki a pontos, megbízható és koherens térinformatikai adatgyűjtésre: a Galileo navigációs rendszert és a *GMES* Föld-megfigyelő rendszer (*Global Monitoring for Environment and Security*, globális környezetvédelmi és biztonsági megfigyelési rendszer).

¹⁹ Az Európai Közösségek Statisztikai Hivatala.

²⁰ Európai Környezetvédelmi Ügynökség.

²¹ Az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága.

²² Az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete.

majd létre. Az erdők megfigyelése során nemcsak környezetvédelmi, hanem gazdasági és társadalmi szempontokat is figyelembe kell venni, és a megfigyelés kiterjeszhető az európai erdők védelméről tartott negyedik miniszteri konferencián²³ elfogadott mutatókra is.

9. kulcstevékenység: az európai erdők védelmének erősítése

Az erdőtüzek, a biotikus anyagok és a légszennyezés óriási károkat okoz az európai erdők természeti állapotában és termelési kapacitásában. A világkereskedelem és az éghajlatváltozás tovább növelte a káros anyagok és az invazív fajok megjelenésének veszélyét. Mivel az erdők biotikus és abiotikus anyagokkal szembeni védelme az erdészeti politika egyik legfontosabb prioritása, az európai erdők állapotáról naprakész információkkal kell rendelkezünk.

A Bizottság:

- továbbfejleszti az erdőtüzekre vonatkozó európai információs rendszert;
- tanulmányt készít, amelyben elemezni fogja az európai erdők állapotának javulását gátló főbb tényezőket (beleértve az erdőtüzeket is), az erdők védelmét szolgáló jelenlegi közösségi eszközök és intézkedések hatékonyságát, valamint az intézkedések hatékonyabbá tételének jövőbeni lehetőségeit;
- ösztönzi a tagállamokat, hogy az erdőkkel kapcsolatos regionális problémák tanulmányozására csoportosulásokat hozzanak létre;
- a hetedik kutatási keretprogram keretében támogatja az erdők védelmével és a növény-egészségügyi kérdésekkel kapcsolatos kutatásokat.

Mindezek mellett, az EMVA és a LIFE+ eszköz támogatásával a **tagállamok:**

- nemzeti erdőtelepítési iránymutatásokat készíthetnek, és támogathatják a környezetjavító és a védekezési célú erdőtelepítést;
- támogathatják az agrárerdészeti rendszereket;
- támogathatják a Natura 2000 erdészeti intézkedéseit;
- támogathatják az erdőtulajdonosok környezetvédelmi tevékenységekben való önkéntes részvételét előmozdító programokat;
- ösztönözhetik az erdők ökológiai értékét emelő beruházásokat;
- támogathatják az erdőtüzek megelőzésére irányuló intézkedések elfogadását;
- támogathatják a természeti katasztrófa vagy tűz következtében sérült erdők helyreállítását;
- támogathatják az erdőtüzek okaira vonatkozó tanulmányok készítését, a figyelemfelkeltő kampányokat, a képzést és a demonstrációs programokat;
- felülvizsgálhatják és az aktuális igények szerint módosíthatják a biotikus és az abiotikus anyagokkal szembeni átfogó védelmi stratégiákat, beleértve a káros szervezetek és az invazív fajok okozta kockázatok felmérésével kapcsolatos tanulmányokat is.

²³

Bécs, 2003. A fenntartható erdőgazdálkodásra vonatkozó mutatók.

3.3. *Hozzájárulás az életminőség javításához*

Célkitűzés: az erdők társadalmi és kulturális dimenziójának megőrzésével és megerősítésével hozzájárulni az életminőség javításához.

Az erdők olyan javakat és szolgáltatásokat nyújtanak, amelyek jótékony hatással vannak az emberek egészségére és javítják életük minőségét, növelik a városi és vidéki területek értékét, rekreációs lehetőséget kínálnak, munkalehetőséget és jövedelmet biztosítanak emberek milliói számára, védik a talajt és a vizeket, és nagyban hozzájárulnak az erózió, az elsivatagosodás és a természeti kockázati tényezők elleni küzdelemhez.

Ahhoz, hogy életünk minősége az erdők társadalmi és kulturális dimenziójának megőrzésével és erősítésével javulhasson, a **tagállamoknak** saját prioritásaik keretében és az EMVA támogatásával lehetőségük van olyan beruházásokat ösztönözni, amelyek növelik az erdők rekreációs értékét.

10. kulcstevékenység: a környezetvédelmi oktatás és tájékoztatás javítása

Figyelemfelkeltő akciókat kell szervezni annak érdekében, hogy a társadalom megfelelő mértékben elismerje a fenntartható erdőgazdálkodás előnyeit.

A **Bizottság** elősegíti a környezetvédelemmel foglalkozó oktatási és tájékoztatási kampányokkal kapcsolatos tapasztalatok tagállamok közötti cseréjét, különösen a gyermekeknek szóló kampányok tekintetében („erdei iskolák”, „erdei oktatási központok” és egyéb hasonló kezdeményezések). A **tagállamok** erősítik a fenntartható erdőgazdálkodásról szóló oktatást.

11. kulcstevékenység: az erdők védőfunkcióinak megtartása és erősítése

A természeti katasztrófák, a rendkívüli időjárási jelenségek, valamint Európa bizonyos részein az erózió és az elsivatagosodás okozta problémák világosan jelzik az erdők védőfunkciójának jelentőségét, különösen a hegyvidéki és a mediterrán térségekben.

Koordinált megfigyelési és tervezési rendszerek kiépítésére, valamint hatékony védelmi intézkedésekre van szükség. A természeti kockázati tényezők és a kockázatkezelés tekintetében a különböző figyelemfelkeltő és ismeretterjesztő akciók is nagyon fontosak.

Saját prioritásaik keretében és az EMVA támogatásával a **tagállamok:**

- a természeti katasztrófák megelőzése és a biztonság érdekében ösztönzik a beruházásokat és a fenntartható erdőgazdálkodást;
- ezeket a szempontokat figyelembe veszik az erdőkkel kapcsolatos oktatási programokban és figyelemfelkeltő akciók során.

Az ERFA támogatásával a tagállamok – különösen határokon átnyúló együttműködés keretében – ösztönözhetik a természeti katasztrófák megelőzését és a biztonságot célzó beruházásokat.

A **Bizottság** az erdők védőfunkciójának erősítése érdekében elfogadott intézkedések tekintetében elősegíti a tapasztalatcserét.

12. kulcstevékenység: a városi és a városkörnyéki erdőkben rejlő lehetőségek kiaknázása

Sok európai számára a városi erdők jelentik a természettel és a természeti értékekkel való legfőbb kapcsolatot. A városi és városkörnyéki erdők tervezése, létrehozása és kezelése új feladatokat állít az erdészeti szakemberek elé, különösen az erdészeti tevékenységekben érintett vagy azokból hasznot húzó helyi közösségek esetleges bevonása és reakciója tekintetében.

Tudományos tevékenységre alapozva a **Bizottság és a tagállamok:**

- elemzik és integrálják a városi és városkörnyéki erdők társadalmi és egyéni hatásainak értékelésére vonatkozó módszereket olyan, hosszú távon is megbízható mutatók és keretrendszerek létrehozása érdekében, amelyek iránymutatással szolgálnak majd a beruházások és az erdőgazdálkodás tekintetében.
- olyan struktúrákat dolgoznak ki, amelyek lehetővé teszik a helyi közösségek és a hagyományosan nem érintett csoportok bevonását a városi és a városkörnyéki erdők tervezésébe, létrehozásába, kezelésébe és használatába.

3.4. *Az együttműködés és a kommunikáció erősítése*

Célkitűzés: a koherencia és az ágazatok közötti együttműködés erősítése a gazdasági, a környezetvédelmi és a társadalmi-kulturális célkitűzések közötti egyensúly kialakítása érdekében, különböző szervezeti és intézményi szinteken.

Bár az erdészeti politika a tagállamok hatáskörébe tartozik, számos erdőgazdálkodással kapcsolatos politikai kezdeményezést európai szinten dolgoznak ki. A tagállamokban a különböző ágazatok közötti, a tagállamok és a Bizottság közötti, valamint a Bizottságon belüli koordináció különös jelentőséggel bír az erdészeti ágazatban.

13. kulcstevékenység: az Erdészeti Állandó Bizottság szerepének erősítése

Az Erdészeti Állandó Bizottságot létrehozó tanácsi határozat²⁴ széles hatáskört biztosít a bizottság számára az információcsere és a konzultáció területén.

A cselekvési terv koordinált végrehajtása érdekében a **Bizottság az Erdészeti Állandó Bizottság tagjaival** közösen, évente elkészíti a bizottság munkaprogramját.

A **Bizottság** az Erdészeti Állandó Bizottság és az erdészettel és parafával foglalkozó tanácsadó csoport²⁵, valamint egyéb tanácsadó testületek, például a közösségi

²⁴ Határozata 89/367/EK (HL L 165., 1989.6.15., 14. o.).

²⁵ Határozata 2004/391/EK (HL L 120., 2004.4.24., 50. o.).

erdészeti és faipari politikával foglalkozó tanácsadó bizottság²⁶ tagjainak részvételével együttes üléseket fog szervezni.

A **Bizottság** arra törekszik, hogy erősítse az Erdészeti Állandó Bizottság aktív tanácsadói szerepét a politikák kialakítása során, elsősorban azért, hogy az Erdészeti Állandó Bizottságot állásfoglalások és saját kezdeményezésű jelentések készítésére ösztönzi.

Az állandó bizottság munkamódszerei eseti munkacsoportok létrehozásával módosulni fognak.

Kívánatos lenne, ha a **tagállamok** továbbra is rendszeres időközönként megszerveznék az EU erdészeti igazgatóinak találkozóit.

14. kulcstevékenység: az egyes szakpolitikai területek erősebb összehangolása az erdészettel kapcsolatos kérdésekben

Az erdészeti ágazatot érintő kezdeményezésekkel kapcsolatos információcsere hatékonyabbá tétele érdekében, minden érintett főigazgatóság kijelöl egy erdészeti politikával foglalkozó koordinátort. A **Bizottság** rendszeresen tájékoztatni fogja az Erdészeti Állandó Bizottságot azokról a különböző szakpolitikai területeken elfogadott kezdeményezésekről és intézkedésekről, amelyek érintik a bizottság munkáját. A Bizottság igazgatási struktúrájának és az egyes szervezeti egységek feladatkörének tiszteletben tartása mellett a **Bizottság** tovább erősíti a szolgálatközi erdészeti csoport szerepét.

15. kulcstevékenység: a koordinációs nyílt módszerének alkalmazása a nemzeti erdészeti programokban

A Európai Tanács lisszaboni ülészakának megállapítása szerint a koordináció nyílt módszere hozzájárul a tagállami politikák progresszív kialakításához.

A **tagállamok** és a **Bizottság** az **Erdészeti Állandó Bizottság** keretében megvizsgálja a koordináció nyílt módszere alkalmazhatóságát a nemzeti erdészeti programok összeegyeztetésében.

16. kulcstevékenység: az európai uniós fellépés erősítése az erdőkkel kapcsolatos nemzetközi folyamatokban

A **Bizottságon** belül és a **tagállamokban** egyaránt magas fokú koordinációt igényel az erdőkkel kapcsolatos különböző nemzetközi folyamatok koherenciájának biztosítása. Ebben a tekintetben kulcsszerepet játszanak az érintett tanácsi munkacsoportok, különösen pedig az erdészettel foglalkozó munkacsoport.

A nemzetközi vállalatok harmadik országokban történő támogatásának legfőbb eszköze a gazdasági és fejlesztési kérdésekben való együttműködés lehet, amely a **Közösség** és a **tagállamok** megosztott hatáskörébe tartozik. A tervek szerint a következő évtizedben emelkedni fog a támogatások általános szintje. Az igazi feladat

²⁶ Határozata 97/837/EK (HL L 346., 1997.12.17., 95. o.).

annak biztosítása, hogy a források elosztásáról hozott határozatok kellő mértékben figyelembe vegyék az erdők szerepét.

Ha az erdők tekintetében a **Bizottság** 2006 után nem is rendelkezik külön pénzügyi eszközzel, 2007-től rendelkezésre állnak majd a természetvédelmi és természeti forrásokkal foglalkozó tematikus programból, valamint az országos vagy regionális programokból igényelhető pénzügyi támogatások. Ezek segítségével támogatni lehet majd a többoldalú természetvédelmi megállapodások²⁷ végrehajtását és az erdészeti politika keretében indított kezdeményezések²⁸ folytatását. A **Bizottsági és tagállami** támogatásokban elsőbbségi területként jelenik majd meg az erdészeti jogérvényesítésre, irányításra és kereskedelemre vonatkozó cselekvési terv²⁹ is, különös tekintettel a cselekvési terv partnerországokban meglévő kapacitások erősítésére.

A csatlakozó és a tagjelölt országokkal, valamint a szomszédos európai országokkal való együttműködést illetően a **Bizottság** továbbra is aktívan részt vesz az európai erdővédelmi miniszteri konferenciákon, az ENSZ EGB faipari bizottságának munkájában és a FAO erdőkkel kapcsolatos fellépéseiben.

17. kulcstevékenység: a fenntartható erdőgazdálkodással érintett erdőkből származó faanyag és egyéb erdészeti termékek használatának ösztönzése

Az erdőre épülő ágazatok versenyképességéről szóló, előkészületben lévő közlemény a fatermékek és más, az erdőkből származó termékek használatának ösztönzésére szolgáló intézkedéseket fog tartalmazni. Az említett közlemény az EU erdőkre épülő és kapcsolódó ágazatainak versenyképességéről szóló közlemény³⁰ folytatása, amely alapos vizsgálatnak vetette alá az ágazat helyzetét és meghatározta a legfontosabb kihívásokat. A most előkészületben lévő közlemény foglalkozik majd az egyre erősebb globális versennyel, amellyel az EU erdőre épülő ágazatainak szembe kell nézniük, és azokra az intézkedésekre összpontosít majd, amelyek a kérdéses ágazatok keretfeltételeinek javítását célozzák, különösen az energiával és a nyersanyagokkal összefüggésben. Ebben a közlemény a versenyképességgel, energiaüggyel és környezetvédelemmel foglalkozó magas szintű csoport munkájának eredményeire fog támaszkodni. A közlemény foglalkozni fog még az innovációval és a kutatással-fejlesztéssel, valamint az oktatással, a képzéssel és az ismeretterjesztéssel kapcsolatos kérdésekkel is.

A cselekvési terv alkalmazási területén belül a **Bizottság** a közbeszerzési irányelv erdészeti termékekre történő alkalmazására vonatkozó iránymutatások kidolgozásával támogatja a tagállamok közötti tapasztalatcserét.

²⁷ Az ENSZ egyezménye a biológiai sokféleségről, az ENSZ keretegyezménye az éghajlatváltozásról, az ENSZ egyezménye az elsivatagosodás elleni küzdelemről, az ENSZ egyezménye a veszélyeztetett fajok nemzetközi kereskedelméről.

²⁸ Az ENSZ erdőkkel foglalkozó fóruma, a trópusi fáról szóló nemzetközi megállapodás

²⁹ COM(2003) 251 végleges.

³⁰ COM(1999) 457 végleges.

18. kulcstevékenység: az információcsere és a kommunikáció javítása

A legfrissebb adatok hozzáférhetővé tétele és kommunikációja elengedhetetlen a közvélemény tájékozottságának javítása, illetőleg az erdészeti kérdések különböző szakpolitikákban való figyelembevétele szempontjából.

A Bizottság a tagállamok aktív részvételével erdészeti kommunikációs stratégiát fog kidolgozni. Ebben meghatározza az erdőgazdálkodással összefüggő közösségi kérdések kommunikációjának javításához szükséges legfontosabb intézkedéseket. A tagállamoknak a stratégia elkészítése során lehetőségük nyílik tapasztalataik megosztására. Az erdőgazdálkodással kapcsolatos jövőbeni nemzetközi rendezvények³¹ összefüggésében a Bizottság megvizsgálja az egyes kommunikációs intézkedések megvalósíthatóságát is.

A **Bizottság** az Európa internetes honlapon belül egy erdészettel foglalkozó oldalt fog létrehozni. A **tagállamok** gondoskodnak róla, hogy saját internetes oldalaiikon hozzáférhetőek legyenek az erdőkkel kapcsolatos információk, és hogy onnan az európai erdészeti oldal közvetlenül elérhető legyen.

A **Bizottság** az európai erdészeti megfigyelőrendszerre vonatkozó kezdeményezés keretén belül megkezdi egy európai erdészeti információs és kommunikációs platform kiépítését, amelynek révén egyszerűbbé válik az elérhető adatok használata és kommunikációja.

Kívánatos lenne továbbá, ha a **tagállamok** olyan látványos rendezvényeket (például „erdők hete” vagy „erdők napja”) szerveznének, amelyek révén felhívhatják a figyelmet a fenntartható erdőgazdálkodás előnyeire.

4. ÉRTÉKELÉS

A cselekvési terv ötéves időszakra szól (2007–2011). 2009-ben félidei értékelésre, 2012-ben a cselekvési terv végső értékelésére kerül sor. A cselekvési terv végrehajtásáról 2012-ben jelentés készül a Tanács és az Európai Parlament számára.

A cselekvési terv közösségi szintű végrehajtása során az érintettekkel való együttműködés nagyrészt az erdészettel és parafával foglalkozó tanácsadó csoporton keresztül történik.

Az Erdészeti Állandó Bizottság a cselekvési terv végrehajtása tekintetében koordinációs testületként működik majd a Bizottság és a tagállamok között. A Bizottság egyaránt aktívan részt vesz a félidei és a végső értékelés elkészítésében.

³¹ Az ENSZ hatodik erdőgazdálkodási fórumának javaslata 2010. év „erdők évévé” nyilvánításáról.